

Vetlanda kyrka

Antikvarisk medverkan i samband med
invändig ommålning och restaurering

*Vetlanda stad i Vetlanda kommun,
Jönköpings län, Växjö stift*

Vetlanda kyrka

Antikvarisk medverkan i samband med
invändig ommålning och restaurering

*Vetlanda socken i Vetlanda kommun
Jönköpings län, Växjö stift*

Rapport och foto: Britt-Marie Börjesgård
Grafisk mall: Anna Stålhammar
Tryck: Arkitektkopia, Jönköping

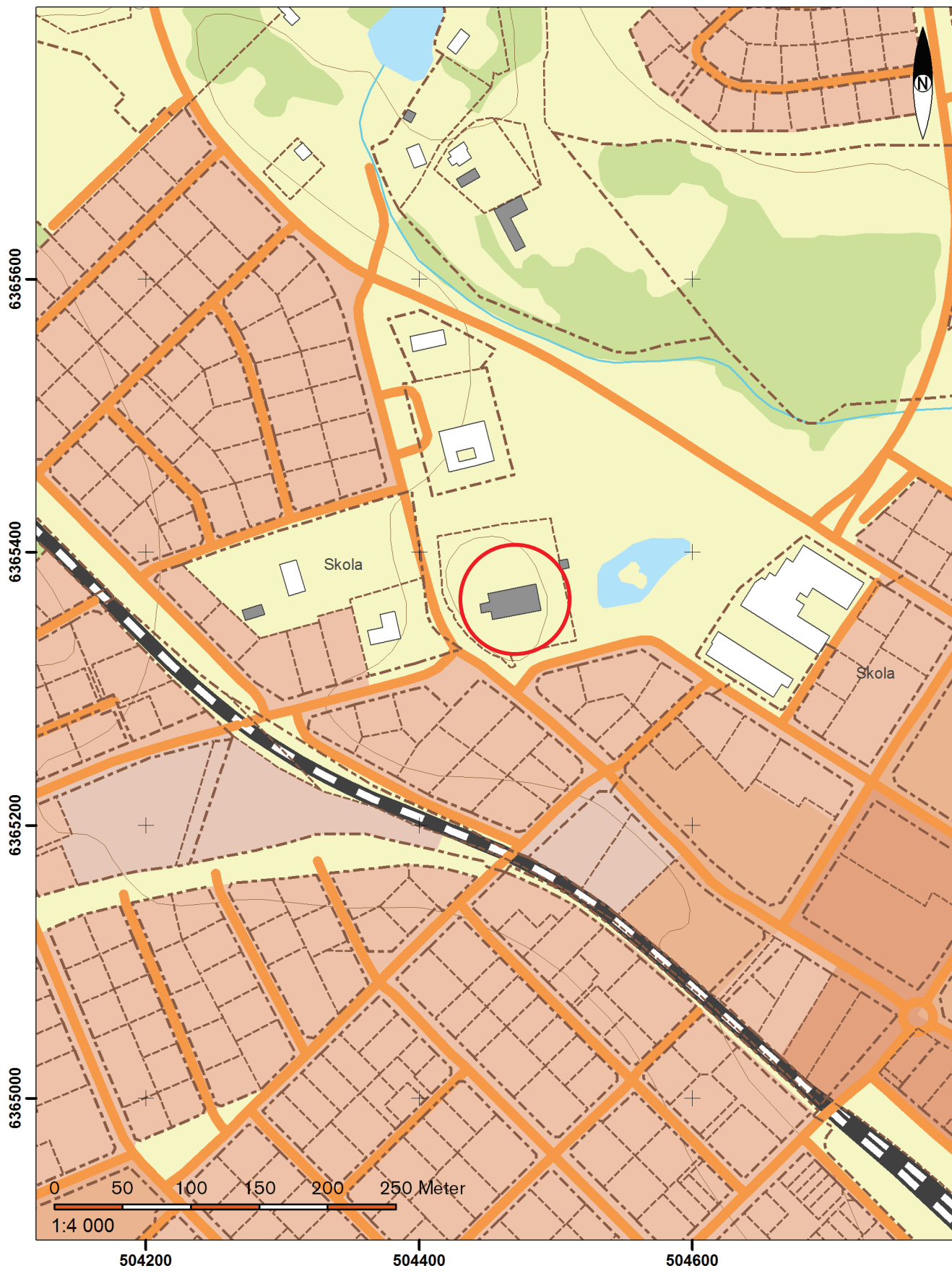
Jönköpings läns museum, Box 2133, 550 02 Jönköping
Tel: 036-30 18 00
E-post: info@jkpglm.se
www.jkpglm.se

Utdrag ur tryckta och ajourhållna ekonomiska kartor är återgivna enligt tillstånd:
© Lantmäteriet. Ärende nr MS2007/04833.

© JÖNKÖPINGS LÄNS MUSEUM 2015

Innehåll

Inledning	5
Syfte	5
Historik	5
Före restaurering.	6
Omfattning och vidtagna åtgärder	7
Ommålning av bänkinredning	7
Ny kulör	7
Kompletterande marmorering	8
Övriga snickerier	8
Ommålning av väggar	8
Koret	9
Ommålning av tak.	9
Mariakapellet	9
Elarbeten.	9
Byte av ledningar	9
Armaturer	10
Styrning	10
Högtalare	10
Övrigt	10
Föremål tagna ur bruk	10
Textilier	11
Sammanfattning.	11
Utvärdering	11
Antikvariska iakttagelser.	12
Tidigare färgställning	12
Ny färgsättning	13
Spår av äldre måleri	13
Pentry	13
Referenser.	14
Arkiv	14
Tryckta källor.	14
Tekniska och administrativa uppgifter	14
Bilagor	15
Bilaga 1 Fotografier	15
Bilaga 2 Måleribeskrivning	19

Utdrag ur digitala fastighetskartans blad Verlanda: 63F 6aS och 63F 6aN.

Inledning

Länsstyrelsen lämnade i beslut daterat 2012-01-05, tillstånd till renovering av Vetlanda kyrka, dnr 433-7164-11.

Tillståndet gäller för invändig rengöring, ommålning och tillgänglighetsförbättrande åtgärder. Som villkor gäller bl.a. att arbetena utförs i enlighet med upprättad handling från Arkitekthuset (2011-11-30) samt att arbetena ska ske med antikvarisk medverkan och dokumenteras.

Vetlanda kyrkliga samfällighet utsåg läns museet och Britt-Marie Börjesgård som antikvarisk medverkande som även har sammanställt denna rapport. Målningsarbetena utfördes under hösten 2014.

Syfte

Syftet med åtgärderna var att få ett ljusare och fräschare kyrkorum.

Historik

Vetlanda kyrka har en medeltida historia men har sedan uppförandet på 1100-talet genomgått flera genomgripande omdaningar. Sitt nuvarande utseende fick kyrkan i samband med en omfattande ombyggnad 1903–1904 efter ritningar av arkitekt Ludvig Pettersson. Större delen av den medeltida kyrkan hade redan i slutet på 1700-talet rivits för att ersättas av en större stenkyrka, ritningarna till denna upprättades av arkitekt Per Wilhelm Palmroth vid Överintendentsämbetet i Stockholm. Tornet från den gamla medeltida kyrkan återanvändes vid ombyggnaden.

Vid ombyggnaden i början av 1900-talet fick kyrkan sin nuvarande basilikakaraktär. Vidare tillkom den omfattande konstnärliga utsmyckningen som ger kyrkan dess karaktär och uttryck. Muralmålningarna är utförda av Ludvig Frid, en konstnär bördig från Vetlandatrakten.

Kyrkorummet före åtgärd.

Ovan: Färgsättning av bänkinredning.

Rengöringsprov putsvägg.

År 1953–1954 utfördes en restaurering under ledning och program av arkitekterna Årland Noreen och Carl Hampus Bergman, Stockholm. Då fick kyrkan bland annat en sluten bänkinredning. Den nya bänkinredningen målades invändigt i en mustig grön kulör och med brunaktiga bänksidor och gråmarmorade speglar. Dekorationsmålningarna på långhusets väggar och i valvbågarna målades över, väggar ströks i en gråbrun ton. Vidare så murades korfönstret igen och även i koret målades dekorationsmålningar över. Rumsdispositionen gjordes om och söndagsskolsal, kapprum samt toaletter inordnades i kyrkan.

Vid nästa restaurering i mitten av 1980-talet rengjordes långhusets väggar och korväggarna kalkades. Vidare togs dekorationsmålningarna i kortaket fram.

Belysningen i kyrkorummet kompletterades 2004 och 2005, dels monterades en kompletteringsbelysning på pelarna vid läktaren för ett bättre ljus för kör och dels kompletterades mässingskronorna med halogenarmaturer för ett bättre allmänljus i kyrkorummet.

Före restaurering

Kyrkorummet var målat i en relativt mörk beige kulör. Väggarna var delvis sotade och då framförallt i anslutning till radiatorerna. De vägghängda radiatorerna stod vita mot den mörkare bakgrunden, då de inte målades in i anslutning till installationen av ny värme 2008, redan då fanns nämligen tankar om en framtida ommålning.

Bänkkvarterens utsidor och bänksidorna i yttergångarna var målade med äggoljetempera i en brungrön kulör med speglar marmorade i grått, blågrått och ockra. Spegelarna på bänkfronterna mot koret och längst ner i kyrkan var dock inte marmorade utan där var bara bottenfärgen uppstruken.

Bänksitsarna var målade med linoljefärg i en kraftigt grön kulör. Bänkkryggens baksida och benstativ var grå. Färgen var stabil och uppvisade inga större skador, vilket kan hänföras till att den inte hade varit ommålade och därmed bara utgjorde ett färgskikt.

Läktarbröstet var målat i en mildare färgställning i grått och grönt och därmed mera avstämt mot den grönmålade orgeln, än mot kyrkorummet i övrigt.

Dörrarna in till kyrkorummet var målade i en grå ton med ljusare speglar. I norra entrén var dörrarnas ramverk målade i en mera blågrå kulör.

Omfattning och vidtagna åtgärder

Ommålning av bänkinredning

Ny kulör

Färgsättningen i kyrkan har diskuterats. Samfälligheten önskade frångå den kraftiga gröna färgställning som inredningen hade haft sedan restaureringen 1953–1954 och måla kyrkan i en ljusare kulör.

Uppstruket färgsättningsförslag.

Arkitekt Jonas Wallinder, Möbelformgivning och Arkitektur AB i Eksjö, fick i uppdrag att upprätta ett förslag. Förslaget diskuterades i samråd med beställare, antikvarie och målarmästare. Efter uppstrykningsprov fastställdes förslaget med vissa smärre justeringar.

Den nya färgsättningen har en ljusgrå grund, med vissa klara färgaccenter i listverk och ramverk. De ursprungliga marmorerade speglarna i mittgången bevarades utan åtgärd och vissa dekorkulörer avstämades mot speglarna.

Den grå färgen på bänkar och kvarterinramning är olika nyanser av grå umbra (36 3A–5A), förutom sockeln som är struken med grön umbra blandad med bensvart (786 + 98 2A). Som dekorfärger nyttjades på överliggaren ultramarinblått med inslag av svart (i första förslaget 09 4D som sedan modifierades), järnoxidrött i längsgående list (225 1A), ljusocker i tandsnitt (92 1A) och vitt i list över tandsnitt samt ram runt marmorering. Bänksidornas släta speglar ströks i en ljusgrön kulör, kromoxidgrönt med inblandning av svart (811 5C) och kantades av en mörkare kromoxidgrön (811 4D). Färgsättningen fastställdes utifrån Riksantikvarieämbetets färglikare. Måleribeskrivningen återfinns som bilaga 2.

Bänkarna i kyrkorummet och på läktaren har slipats, tvättats, spacklats, grundats och färdigstrukits två gånger med linoljefärg från Engwall & Cleasson.

Modifierat förslag vad avser överliggarens kulör.

Pågående målningsarbeten.

Kompletterande marmorering

Bänkskärmarnas speglar framme i koret och längst bak i kyrkorummet var inte marmorerade på samma sätt som speglarna i mittgången, utan bara grundmålade. För att få en god helhetsverkan marmorades nu även dessa bänkskärmar på liknande sätt. Marmoreringen utfördes med mittgångens speglar som förebild, vad gäller kulör, material, teknik och manér.

Övriga snickerier

Övriga snickerier så som läktarbröst, dörrar och altarring har behandlats på samma sätt som bänkarna, det vill säga de har slipats, tvättats, spacklats, grundats och färdigstrukits två gånger med linoljafärg från Engwall & Cleasson. Även ljudpulten och skärmväggen under läktaren har målats i samstämd färgskala till övriga inredningar. Samtliga dörrar fick en ny färgställning med en grön inramning, se bilaga 1. Läktarbrösten målades om i befintlig kulör. Altarringen målades om, förgyllningarna åtgärdades inte.

Efter diskussioner beslöts också att måla in den tidigare träfärgade kororgeln i bänkarnas grå grundton, då kororgeln inte har någon konstnärlig gestaltning utan är att betrakta som ett rent bruksinstrument.

Samtliga fönster målades om i befintlig grå kulör. Fönstren försågs i anslutning till genomförda arbeten även med tätningslister. Eventuella skadade glas ersattes.

Ramverket till dörrarna i norra entrén var målade i en gråblå ton.

Ommålning av väggar

För avfärgningen av väggarna i kyrkorummet fastställdes en kalkfärg enligt kalkfärgslikaren, med ungefär samma kulör, men i en mycket ljusare ton.

Vid uppstrykning av en provyta, visade det sig att kalkfärgen inte riktigt fäste mot underlaget, vilket gjorde att frågan om vilken

färgtyp som tidigare hade nyttjats blev aktuellt att undersöka. Det konstaterades att kyrkorummet var struket med en typ av putsfärg. Det var en utomhusputsfärg, en oljealkydfärg med produktnamn Muresco som hade nyttjats, en uppgift som också bekräftas av besiktningsman Olle Månsson som hade utfört målningsarbetena på 1980-talet. De hade då ställts inför samma dilemma, vilket resulterade i att väggarna då enbart rengjordes. De hade i sin tur kunnat få bekräftelse av målarmästare Karl Pettersson, som utförde arbetena på 1950-talet, vilka material och hur man hade gjort.

Putsyterna har tvättats och slipats. Första strykningen förtunnades med 25 procent vatten, därefter gjordes två strykningar. Engwall & Claessons emulsionsfärg, Ceo- nyttjades.

I valven på läktaren fanns vissa skador och krackeleringar, dessa skrapades, slipades och målades om. Vissa smärre putslagningar har utförts, då har kalkbruk nyttjats.

Något dekorationsmåleri på väggar och i valvbågar som var en del av kyrkorummets gestaltning 1905 och som målades över 1953–1954 påträffades inte.

Koret

I genomgången av handlingarna från 1980-talsrestaureringen framkom att koret hade kalkavfärgats. Väggar i koret ströks därför med traditionell kalkfärg i samma kulör som kyrkorummet i övrigt. Kalkfärgen levererades från Målarkalk.

Det dekorativa måleriet i koret med marmorerade väggfält hanterades delvis av konservator och delvis av målare. De marmorerade speglarna konserverades. Den bruna bröstningslisten bättrades då det var sprickor i övergången mellan trä och puts. Ilagningar i sprickorna gjordes med linoljekitt.

Ommålning av tak

Taket i kyrksalen, på läktare och under läktaren har tvättats och målats två gången med lasyrfärg, i kulör ungefärligt lika befintligt.

Taken i norra entrén, doprummet, sakristian och vapenhuset har rengjorts från smuts.

Mariakapellet

I Mariakapellet, en trappa upp i tornet, åtgärdades enbart golvet. En lätt slipning och lackning utfördes enligt handling.

Elarbeten

Byte av ledningar

Inför arbetena aktualiserades också behovet av att se över eldragningarna. Alla gamla ledningar i kyrkorummet och sakristian revs och har dragit om i de fall de inte har kunnat rensas ut. Ett antal kabelkanaler revs, ny kabel monterades mot mur och målades in.

Spacklade sprickor i södra valvbågen mot läktare.

Spotlights monterades på pelarna.

Elcentralen som är placerad i ett mindre förråd vid sidan om toaletten vid norra entrén, byttes.

Armaturer

Kyrkorummet har kompletterats med nya armaturer för bättre belysning i koret och för att bättre kunna visa målningarna. Belysningen av målningarna är inte avsedd att användas i den dagliga ljussättningen av kyrkorummet utan tänds enbart vid de tillfällen då målningarna visas. Ett antal spotlights har monterades på arkadpelarna ovan gesimsen. Den nyttjade armaturen är från Sylvania art nr 2052822 BCONDIM, LED 26 W L3 WH FLD. De sitter på aluminiumskenor, skenorna är monterade på pelarnas baksida respektive sidor. Skenorna målades in mot bakgrunden. Kompletteringsbelysningen på läktaren från 2004 demonterades i anslutning till den nya installationen.

De befintliga kronorna demonterades och rengjordes på verkstad av AB V. Fongs Gelbgjuteri i Gränna. Vidare byttes ledningarna till lampkronorna, ledningarna från elcentralen över vind fram till respektive krona byttes, ledningarna i kronorna var relativt nya och byttes därför inte. Glödlamporna ersattes med energieffektiva lampor. Kronorna är bestyckade med varmtonade dimningsbara LED-lampor. Halogenbelysningen från 2005 är bevarad.

Pendelarmaturen i norra entrén i trappan upp till läktaren har försetts med hiss.

Styrning

Styrningen av el, ljud och klockringning byttes. Den nya enheten kunde inordnas i den befintliga pulten under läktaren.

Högtalare

Också frågan om behov av bättre högtalare aktualiserade under processens gång. Samfälligheten upplevde att den nuvarande centrerade takhängda högtalaren inte fungerade tillfredsställande. Nya långsmala högtalare av märket Bose, modell Panaray MA12, monterades på muren på respektive sida om koret. Högtalarna är 980 x 105 x 112 mm.

Den tidigare takhängda högtalaren demonterades. Vidare kunde tidigare skåp för mikrofoner etc i koret tas bort.

Övrigt

Föremål tagna ur bruk

Inför konservering av föremål tagna ur bruk och placerade i tornrum, gjordes en första genomgång av vad som bör sparas och vad som kan gallras av övriga föremål i samråd med antikvarie.

Textilier

Nya sittdynor till bänkarna beställdes. Dynorna tillverkas av Jaksland (via deras Svenska generalagent Malmgården.) Tyget är Halplingdal 65 från Kvadrat, tygnummer 687 (Melerat vinrött).

Även en ny gångmatta införskaffades från Kasthall i Kinna. En skaftvävd ullmatta med en för Vetlanda kyrka specifik färgställning av mattan Häggå, ingående trådar valdes utifrån kyrkans nya färgställning i en relativt mörk gråblå skala.

Sammanfattning

De aktuella arbetena har innefattat:

- ommålning av bänkinredningen i linoljefärg, i en ny färgsättning efter förslag av arkitekt Jonas Wallinder,
- kompletterande marmorering av speglarna i främre respektive bakre bänkskråmar,
- rengöring och ommålning av långhusets väggar med emulsionsfärg,
- rengöring och kalkning av väggarna i koret,
- ommålning av samtliga fönster i befintlig kulör,
- ommålning av dörrar, ljudpulten och skärmväggar i ny färgsättning anpassad till bänkinredningen,
- ommålning av läktarbröst i befintlig färgsättning,
- rengöring och lasering av taken i kyrksalen, läktare och utrymme under läktaren,
- rengöring av tak i vapenhuset, doprummet, sakristian och den norra entrén,
- rengöring och ommålning av väggar i doprummet, sakristian, vapenhuset och den norra entrén,
- lätt slipning samt lackning av golvet i Mariakapellet,
- målning av trappor till torn respektive läktare,
- omdragning av all el, rensning av gamla ledningar,
- nya spotlights med placering på pelarna,
- ny styrning av belysningen,
- installation av nya högtalare,
- restaurering av lampkronor,
- inrättande av pentry i tidigare förråd.

Utvärdering

Slutbesiktning av de utförda arbetena genomfördes den 28 november 2014. Vid besiktningstillfället deltog från samfälligheten Lars-Ivar Petterson och Inger Lindberg, projektledare Mikael Nimmersjö, Byggnadsbyrån, entreprenör Berne Fridell, Fridells måleri och Roland Fransson El & Projektering, besiktningsman Olle Månson (måleri), arkitekt Jonas Wallinder, samt antikvarie Britt-Marie Börjesgård, läns museet. Vid besiktningstillfället var inte takkronorna återmonterade.

I samband med renoveringen utfördes också konserveringsarbeten av bland annat Ludvig Frids väggmålningar. Arbetena utfördes av konserveringsateljén vid Jönköpings läns museum. Gunnel Rosenkvist diskuterar skadorna mot taket i koret med församlingens representanter, Ninni Ekre rengör målningen över orgelläktaren.

En delbesiktning av tak och de övre delen av väggarna gjordes från ställning den 23 september.

Samfälligheten har utsett Jönköpings läns museum, Britt-Marie Börjesgård till antikvarisk medverkande. Läns museet har följt de utförda arbetena i samråd med entreprenör och beställare.

Ett antal smärre anmärkningar, så som enstaka rinningar, några partier med vassa färgkanter på överliggaren, och enstaka stänk noterades vid besiktningen, punkterna specificeras noggrannare i besiktningsmannens protokoll. Då anmärkningarna var ringa sågs ingen anledning att boka in någon efterbesiktning. Entreprenör har lämnat en arbetsbeskrivning, den ska dock kompletteras med färgtyper och produktnamn. Vidare påtalade samfälligheten att det har uppstått skador på orgelns pipor. Kantorn preciserar skadorna och Fridell har kontakt med ställningsbyggarna. Vid besiktningen på plats konstaterades att skadan på de södra dekorpiporna är odiskutabel då man ser spår efter ställningens bomlag.

Läns museets generella synpunkt är att arbetena är väl utförda och i enlighet med länsstyrelsens beslut och de av läns museet preciserade anvisningarna. De slutförda arbetena har genomförts på ett antikvariskt tillfredsställande sätt och godkändes därför.

Antikvariska iakttagelser

Tidigare färgställning

Länsstyrelsens beslut från 2012 föreskrev att en färgarkeologisk undersökning skulle föregå ett eventuellt beslut om ny färgsättning. Någon sådan utfördes inte då det bara fanns ett färglager på bänkinredningen. I samband ombyggnaden 1953–1954 tillverkades ny bänkinredning till kyrkan.

Den tidigare färgställningen dokumenterades:

Bänkarna var grönlaserade på en ljus grund.

Lasyr: NCS S 5040-G90Y (mossgrön)

Grund: NSC S1510Y (gulbeige)

Bänkgavlar: NCS S 5020-Y20R (ljusbrun)

Tandsnitt: NCS S 2050-Y60R (terracotta)

Botten: NCS S 4502-Y (mörkgrå)

Listen över tandsnittet: NCS S 6005-Y20R (gråbrun)

Längsgående list: ligger mellan NCS S 5005-B80G/4005-Y20R (stålgrå)

Överliggare: NCS S 4005-Y20R (gråbrun)

Ytterkant överliggare: NCS S6530-G50Y (mörk gröngul)

Golvlist: NCS S 6020-G70Y eg. något fylligare (grönbrun)

Lilla spegeln: NCS 6020-Y20R (brun)

Bänkbän: ligger mellan 5010-G90Y / 4005-G50Y (grågrön)

Dörrar, lister: NCS S 5010-G90Y (grågrön)

Ram: emellan NCS S 5502-Y / 4500-N (grå)

Spegel: NCS S 3502-Y (grå)

Altarrundeln: NCS S 1002-Y (gråvit)

Den tidigare färgställningen.

Ny färgsättning

Den konkreta diskussionen om ny färgsättning kom in relativt sent i processen vilket gjorde att uppstrykningsprovet utfördes först när ställningen var på plats. Detta innebar att kyrkorummet visuellt upplevdes mörkare än normalt, vilket i sin tur gjorde att bänkfärgen kom att bli något ljusare än vad som avsågs i färgsättningsförslaget.

Spår av äldre måleri

Inför målningsarbetena diskuterades möjligheterna att stöta på dekorativt måleri i valvbågar samt tidigare bröstning. Inga äldre målningar påträffades.

Pentry

Frågan om inrättande av pentry fanns inte med i ansökan till länsstyrelsen och har inte heller diskuterats med antikvarien under processens gång, men då pentryt har inordnats i ett tidigare förråd har åtgärden inte påverkat de kulturhistoriska värdena.

Bänkarna skulle enligt förslaget vara 4A 36, men kom att bli cirka ett steg ljusare.

Till vänster: I taket fanns en signatur efter tidigare hantverkare: "Målare Erik Karlsson den 15/12 1953."

Vetlanda kyrka var ursprungligen ännu rikare dekorerad. Valvbågarna och taket var kassettmålat, väggar och pelare var målade som kvaderstenar, vidare fanns en bröstning i form av en draperimålning. Fotografierna är hämtade från RAÄ kulturmiljöbild.

Referenser

Arkiv

Jönköpings läns museum. Topografiska arkivet.

Tryckta källor

Englén, Josef. 1954. *Gammalt och nytt i Vetlanda kyrka, renoveringen 1953–1954. En historik*. Vetlanda.

Gullbrandsson, Robin. 2008. *Antikvarisk kontroll Vetlanda kyrka. Byte av värmesystem*. Jönköpings läns museum, byggnadsvårdsrapport 2008:69.

Sörensen, Mattias. 2007. *Kulturhistorisk karakterisering och bedömning Vetlanda kyrka*. Jönköpings läns museum, byggnadsvårdsrapport 2007:2.

Tekniska och administrativa uppgifter

Länsstyrelsens tillstånd dnr: 433-7164-11, 433-4741-14

Jönköpings läns museums dnr: 103/14

Beställare och fastighetsägare: . . . . . Vetlanda kyrkliga samfällighet

Entreprenör: . . . . . Fridellsmåleri, gnm Berne Fridell

Elarbeten: . . . . . El & Projektering, gnm Roland Fransson

Projektledare: . . . . . Mikael Nimmersjö, Byggnadsbyrån

Arkitekt: . . . . . Jonas Wallinder

Antikvarisk medverkande: . . . . . Britt-Marie Börjesgård

Rapportansvarig: . . . . . Britt-Marie Börjesgård

Foto: . . . . . Britt-Marie Börjesgård

Slutbesiktning: . . . . . 28 november 2014

Län: . . . . . Jönköpings län

Kommun: . . . . . Vetlanda kommun

Socken: . . . . . Vetlanda stad

Fastighetsbeteckning: . . . . . Tjustkulle 1:3

Dokumentationsmaterialet förvaras i Jönköpings läns museums arkiv.

Bilaga 1. Fotografier

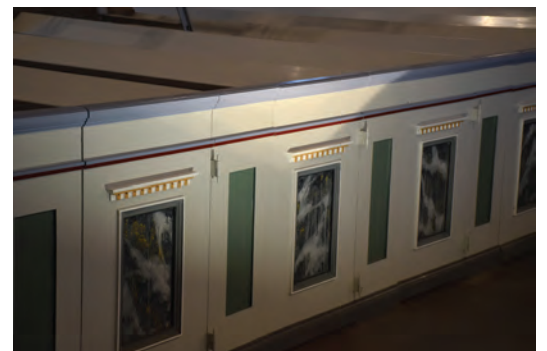
Fotografier tagna vid slutbesiktning den 28 november 2014.

Slutbesiktning, Roland Fransson, Inger Lindberg, Jonas Wallinder och Lars-Ivar Petterson. I förgrunden besiktningsman Olle Månsson.

Den ommålade bänkinredningen i dess nya färgsättning. I bakgrunden kan man ana psalmtavlan som återfick sin plats i kyrkorummet. Psalmstavlan var ett av de föremål som var tagna ur bruk och förvarades på tornvinden. Tavlan har nu fått ersätta en sentida enkel målad skiva. Den svarta bottenfärgen ommålades inför återförandet i kyrkorummet.

De bakre speglarna marmorades lika speglarna i gången.

Kororgeln målades i bänkinredningens grundkulör.

Vid slutbesiktningen noterades skador på vissa orgelpipor efter ställningen.

Den kompletterande belysningen.

Berne Fridell lägger sista handen vid bänkar. I bakgrunden syns dels dörrarna och dels skärmväggen vid kapphängarna och ljudpulten som målades i samma kulör som bänkarna.

Dörren ut till vapenhuset i dess nya färgsättning.

Den ombyggda elcentralen.

Trappnoskanterna på orgelläktaren målades med en kantmarkering.

Ett pentry inreddes i tidigare förråd i anslutning till elcentralen.

MÅLERIBESKRIVNING

BÄNKAR, VÄGGAR, DÖRRAR m.m.

RELATIONSHANDLING

2015-03-06

Restaurering/Reovering av Vetlanda Kyrka 2014

Jonas Wallinder Arkitekt SIR/MSA

Jonas Wallinder Möbelformgivning & Arkitektur AB

m: info@jonaswallinder.se t: 070-273 48 84

MÅLERIBESKRIVNING - BÄNKAR, VÄGGAR, DÖRRAR m.m.   **Relationshandling** 2015-03-06

LINOLJEFÄRG

Färgsättning av bänkar m.m. baseras på Riksantikvarieämbetets linoljefärgslikare. Undantaget den blå färgen som beskrivs enligt NCS.

1. *Blå*
NCS S 2020-R90B

2. *Ljusgrå 1*
Grå umbra 36 - 5A

3. *Ljusgrå 2*
Grå umbra 36 - 4A

4. *Mellangrå*
Grå umbra 36 - 3A

5. *Mörkgrå*
Grön umbra 786 + Bensvart 98 - 2A

6. *Vit*
Vit titan/zink

7. *Röd*
Järnoxidrött 225 - 1A

8. *Gul*
Ljusocker 92 - 1A

9. *Ljusgrön*
Kromoxidgrönt 811 - 5C

10. *Mörkgrön*
Kromoxidgrönt 811 - 4D

KALKFÄRG

Färgsättning av vägg baseras på Kalkfärg 90.

103:6
350g. Obränd umbra - pigment 103
35g. Grön umbra - pigment 30

BESKRIVNING AV BÄNKYTOR

1. Blå Överliggare & överkant list	3. Ljusgrå 2 Fram- & baksida bänk inkl. bokstöd	5. Mörkgrå Sockel	7. Röd Underkant list	9. Ljusgrön Spegel
2. Ljusgrå 1 Ut- & insida dörr inkl. kant	4. Mellangrå Reglar sittbänk	6. Vit Ram runt marmorering & listdetalj	8. Gul Detalj dörr	10. Mörkgrön Innerkant spegel

Restaurering/Recovering av Vetlanda Kyrka
Jonas Wallinder Arkitekt SIR/MSA

Jonas Wallinder Möbelformgivning & Arkitektur AB
m: info@jonaswallinder.se t: 070-273 48 84

DETALJ BÄNKAR

- Överliggare**
Den blå färgen följer överliggarens form.
- List**
Den blå färgen målas på övre delen av list samt hela sidan av list. Röd undersida list.
- Bänksidor & dörrar**
Ljusgrå följer hela bänksidan runt om inkl. kant.
- Spegel**
Kanten av bänkspegel målas mörkgrön. Stora ytan ljusgrön.

- Bänkstöd**
Mellangrå följer reglarnas form. Täcksiva samma grå som baksida bänk.
- Sockel**
Mörkgrå även på kant av sockel.

- Listdetalj**
Små rutor + listdetalj gul. Övrig list vit. Även kant.
- Ram marmorering**
Endast yttre ram målas vit. Övrig yta bevaras eller målas i bef. kulör.

Restaurering/Recovering av Vetlanda Kyrka
Jonas Wallinder Arkitekt SIR/MSA

Jonas Wallinder Möbelformgivning & Arkitektur AB
m: info@jonaswallinder.se t: 070-273 48 84

Restaurering/Recovering av Vetlanda Kyrka
Jonas Wallinder Arkitekt SIR/MSA

Jonas Wallinder Möbelformgivning & Arkitektur AB
m: info@jonaswallinder.se   t: 070-273 48 84

Restaurering/Recovering av Vetlanda Kyrka
Jonas Wallinder Arkitekt SIR/MSA

Jonas Wallinder Möbelformgivning & Arkitektur AB
m: info@jonaswallinder.se   t: 070-273 48 84

Restaurering/Reovering av Vetlanda Kyrka
Jonas Wallinder Arkitekt SIR/MSA

Jonas Wallinder Möbelformgivning & Arkitektur AB
m: info@jonaswallinder.se t: 070-273 48 84

SKÄRMVÄGG & PULPET

Målas med samma färg och kulör som bänkarna.
Se färgnummerbeskrivning ovan.

Övriga ytor - nr.3 Ljusgrå 2

Spiegelram skärmvägg & yttre spegellist pulpet - nr.4 Mellangrå

Inre spegelram på pulpet - nr.2 Ljusgrå 1

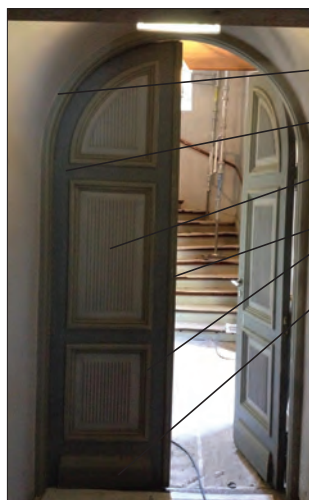
Restaurering/Reovering av Vetlanda Kyrka
Jonas Wallinder Arkitekt SIR/MSA

Jonas Wallinder Möbelformgivning & Arkitektur AB
m: info@jonaswallinder.se t: 070-273 48 84

INNERDÖRRAR

Målas med samma färg och kulör som bänkarna. Se färgnummerbeskrivning ovan.

BAKRE DÖRRAR I KYRKORUM

- Dörrkarm - nr.5 *Mörkgrå*
- Dörrbladsram - nr.4 *Mellangrå*
- Spegel - nr.3 *Ljusgrå 2*
- Lister - nr.9 *Ljusgrön*
- Nedre sockel - nr. 5 *Mörkgrå*

DÖRR MOT VAPENHUS

- Dörrkarm - nr.5 *Mörkgrå*
- Dörrbladsram - nr.4 *Mellangrå*
- Spegel - nr.3 *Ljusgrå 2*
- Lister - nr.9 *Ljusgrön*

INNERDÖRRAR

Målas med samma färg och kulör som bänkarna. Se färgnummerbeskrivning ovan.

DÖRR IN TILL SAKRISTIA

- Dörrkarm & foder - nr.5 *Mörkgrå*
- Dörrbladsram - nr.4 *Mellangrå*
- Spegel - nr.3 *Ljusgrå 2*
- Lister - nr.9 *Ljusgrön*
- Nedre sockel - nr. 4 *Mellangrå*

DÖRRAR INNE I SAKRISTIA

- Karm, foder & dörrblad - nr.3 *Ljusgrå 2*

INNERDÖRRAR

Målas med samma färg och kulör som bänkarna. Se färgnummerbeskrivning ovan.

YTTERDÖRR INNE I SAKRISTIA

- Dörrkarm & foder - nr.5 Mörkgrå
- Dörrbladsram - nr.4 Mellangrå
- Spegel - nr.3 Ljusgrå 2
- Lister - nr.9 Ljusgrön

YTTERDÖRR SIDOENTRÉ

- Dörrkarm - nr.5 Mörkgrå
- Spröjs - nr.3 Ljusgrå 2
- Lister - nr.9 Ljusgrön
- Dörrbladsram - nr.4 Mellangrå
- Spegel - nr.3 Ljusgrå 2
- Lister - nr.9 Ljusgrön
- Nedre sockel - nr. 5 Mörkgrå

SIDOENTRÉ/TRAPPHUS - NORR

Målas med samma färg och kulör som bänkarna. Se färgnummerbeskrivning ovan.

VÄGG

- Panel - Målas i samma kulör som övriga väggytor inne i kyrkan.
- Golvsockel - nr.4 Mellangrå

TRAPPRÄCKE & SÄTTSTEG - TRAPP

Målas med kulör nr.4 Mellangrå

TOALETT- & FÖRRÅDSDÖRRAR

- Dörrkarm & foder - nr.5 Mörkgrå
- Dörrbladsram - nr.4 Mellangrå
- Spegel - nr.3 Ljusgrå 2
- Lister - nr.9 Ljusgrön

SIDOBÄNKAR

Målas med samma färg och kulör som övriga bänkar. Se färgnummerbeskrivning ovan.

SIDOBÄNKAR

Samtliga ytor målas med kulör nr.3 *Ljusgrå* 2.

Reglarna på bänkstöd - nr.4 *Mellangrå*

Under hösten 2014 renoverades Vetlanda kyrka. Hela kyrkan målades om invändigt, bänkinredningen tillika väggarna fick en ny ljusare färgsättning.

